

Un sant a la Barcelona del 1937

Jordi Miralbell relata l'estada d'Escrivá de Balaguer a la ciutat durant la guerra.

29/10/2017

Com sobreviu un sacerdot a la Barcelona revolucionària del 1937? Amb un comportament plenament sacerdotal, al servei d'homes i dones d'esquerres i de dretes. I amb l'ajuda de dues persones clau: un metge i un magistrat. El primer identificat amb el bàndol nacional. El segon, fidel a

la República i controlat per anarquistes.

“Digue’ls que ets el meu germà”. Pascual Galbe, magistrat del Tribunal contra l’ Espionatge i l’Alta Traïció de Catalunya, va oferir el seu suport a Josepmaria Escrivá de Balaguer en cas que fos capturat. D’altra banda, Juan Jiménez Vargas, catedràtic de Fisiologia de la UB, va fer tot i més per protegir i ocultar la seva condició de sacerdot. Dos personatges essencials, amics del fundador de l’Opus Dei, que el van acompanyar durant sis setmanes a Barcelona, abans de travessar el Pirineu. Una història que recull el periodista i filòsof Jordi Miralbell (Barcelona, 1953) al llibre *Días de espera en guerra* (Ed. Palabra) a través dels dietaris

i cartes dels protagonistes de l’epopeia.

“No llegiran un llibre analític”. Ho advertia Pablo Pérez López, catedràtic d’Història, en l’acte de presentació a la llibreria Troa. Al contrari, el lector trobarà 12 capítols d’acció bèl·lica, política, judicial i policial.

Sant Josepmaria va arribar a Barcelona fa 80 anys, el 10 d’octubre del 1937, amb Juan Jiménez Vargas, Tomás Alvira, Manolo Sainz de los Terreros i José María Albareda. Més tard s’hi unirien Pedro Casciaro, Paco Botella i Miguel Fisac. Els vuit que van fer el camí a peu de Pallerols de Rialb a Andorra. L’Opus Dei tenia aleshores 26 membres: 21 homes i 5 dones.

Escrivá de Balaguer troba una Barcelona dominada per la penúria econòmica, la fam i la por dels bombardejos de l’aviació italiana. Una ciutat plena d’altaveus i sirenes, que a la nit apaga tots els llums i crea

una atmosfera que es torna
opressiva. És la Barcelona
revolucionària posterior als fets de
maig, que Miralbell va conèixer
directament del fundador de l'Opus
Dei en les seves trobades a Roma,
Barcelona i Castellaura (Maresme)
el 1967, 1971 i 1973.

Disset esglésies de Barcelona havien
estat destruïdes, entre les quals
Betlem i Santa Maria del Mar. A les
presons hi havia més de 200
sacerdots. Molts havien estat
assassinats abans. Tot i així, el sant
aragonès no s'esporgueix. Celebra
missa en cases particulars, imparteix
el sagrament de la confessió i en els
passejos i xerrades incorpora a
l'Opus Dei el catedràtic José María
Albareda, el que serà el fundador del
CSIC l'abril del 1939 i primer rector
de la Universitat de Navarra. La
família Albareda serà decisiva per
contactar amb la xarxa clandestina
que ajuda a travessar el Pirineu.

El cervell de l'operació serà el doctor Jiménez Vargas. Contactarà amb Mateo, el lleter de la ronda Sant Antoni, veritable enllaç amb el món dels traficants de frontera i els guies. Totes les precaucions són poques en els seus itineraris habituals per la Via Laietana, plaça Urquinaona, Pau Claris, Gran de Gràcia i República Argentina. L'octubre del 1937 Sant Josepmaria sabrà per La Vanguardia que compta amb un gran amic a la ciutat. Es publica la notícia del nomenament de Pascual Galbe com a magistrat del Tribunal contra l'Espionatge i l'Alta Traïció. S'havien conegut quan tots dos estudiaven Dret a Saragossa. El magistrat, que es declarava sense fe, obrirà al seu amic sacerdot les portes de la seva residència al Palau de Justícia barceloní. Dinaran junts, li oferirà feina, seguretat i provarà de dissuadir-lo. "Digue'ls que ets el meu germà". El magistrat, de 30 anys,

moriria tres anys després a l'exili francès en estranyes circumstàncies.

El 19 de novembre Escrivá de Balaguer, que porta documentació d'una legació estrangera, i cinc acompanyants agafen l'autobús d'Alsina Graells cap a la Seu d'Urgell. Ha passat 41 dies a Barcelona. Un primer grup baixa a Sanaüja. Ell i dos més, a Oliana. Després del retrobament, van iniciar la marxa a peu fins a Sant Julià de Lòria, on arriben el 2 de desembre. El 22 de novembre va patir un ensorrament físic. Aquell dia va trobar al terra de l'església de Pallerols de Rialb una rosa de fusta i va entendre que la voluntat de Déu era que continués el seu viatge.

“A Barcelona hi haurà molt fruit, perquè s'ha patit molt”. L'hi va dir Sant Josepmaria a Miralbell el 1971. Patiments durant la guerra i la postguerra. “Perquè hi va haver una

forta incomprensió”, conclou l'autor del llibre.

Ramon Balmes

La Vanguardia

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-es/article/un-sant-a-
la-barcelona-del-1937/](https://dev.opusdei.org/ca-es/article/un-sant-a-la-barcelona-del-1937/) (07/08/2025)